

LEVEN MET CHRISTUS

Veertigdagentijd 2024 - Online retraite met pater Jacques van Jezus (Lucien Bunel) - Door het Kruis naar het Licht

Lezing uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de Efeziërs : (Ef 2,4-10)

« Maar omdat God zo barmhartig is en de liefde die Hij voor ons heeft opgevat zo groot, heeft Hij ons, terwijl wij allen dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt. Door genade bent u gered! Hij heeft ons samen met Hem tot leven gewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. Zo zal Hij, in de eeuwen die komen laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is, hoe goed Hij voor ons is in Christus Jezus. Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden. Niemand kan zich er dus op laten voorstaan. Want Hij is het die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid. » © NVB21

Op deze vierde zondag van de Vasten, is de toon al een van paasvreugde. Paulus nodigt ons uit om stil te staan bij de « grote liefde » waarmee God ons liefheeft (Ef 2:4). Een liefde die tot uiting komt in een overvloedige barmhartigheid. « *God heeft ons tot leven gewekt met Christus* » (Ef 2:5).

Jezus, uit liefde gegeven door de Vader

In een preek van 1 april 1927, de vrijdag van de derde week van de Vasten, overweegt pater Lucien Bunel dit mysterie van de gave die ons in Jezus is gegeven. Laten we enkele fragmenten uit deze homilie lezen :

« *Blijft onze rede, mijn broeders [en zusters], niet verward, verloren en ontsteld tegenover zo'n wonder? Het Woord dat de onmetelijkheid van het geluk in de hemel genoot, het Woord, dat wil zeggen: God zelf buigt zich naar ons! Hij komt zich verbergen onder de arme lompen van onze menselijkheid!... Ah! Was het nodig, mijn broeders [en zusters], dat hij van ons hield! Maar wat*

had dan de mens gedaan, wat hadden wij gedaan om zulke tekenen van liefde te verdienen?... Zelfs vandaag herhaal ik: niets, absoluut niets. [...]

Hij, het eeuwige Woord, het onzichtbare Licht dat iedere mens verlicht, dat doordringt in deze wereld, Hij, de luister van de Vader, de verrassende schoonheid die de engelen verbeugt, Hem die de hemel aanbidt en die de hel vreest. Hier is Hij die zich verbergt en die leeft, vergeten meer dan dertig jaar! Hij, de meester van de wereld, de koning van alle eeuwen, hier is hij die geboorzaamt aan Maria en aan Jozef!... [...]

O! Wat een bewijs van liefde, wat een teken van aandacht, wat een verlangen in Jezus om ons van de zonde weg te trekken, van de aarde, om ons naar de hemel te leiden, om de mens te herscheppen op het eerste niveau van God! [...] Maar luister, mijn broeders[en zusters], naar wat hij zegt! Consummatum est !... “Het is volbracht! ...” (Joh 19:30).

*O! Jezus, dit woord verlicht mij! Ik begrijp het nu! **Ik begrijp waarom je niet meteen vanaf het moment van je geboorte bent teruggekeerd naar de hemel; jij wilde leven, jij wilde dit gruwelijke uur bereiken om te geven aan de wereld, om aan ons, jouw menselijke schepselen, het verbijsterende schouwspel van de onmetelijkheid van jouw liefde te geven!** “Het is volbracht!”*

Oh ! nee, je kunt niet verder gaan. Je gaf je bloed, je hebt je lichaam overgeleverd, je offerde je leven op, je kunt werkelijk niets méér doen!

Maar het is je gelukt, o Jezus! ja het is je gelukt! Wij geloven in jouw liefde, we zijn overvuldigd door jouw liefde, [...] Oh! ja, Deus charitas est!... Hoe God liefde is! ... »

We ontdekken de verbaasde blik die hij werpt op het hele menselijke bestaan van Christus Jezus. Op elk moment van dit leven waarover de vier evangeliën verslag uitbrengen, ontdekt hij de gave die God aan de mens geeft door zijn vleesgeworden Woord; hij ziet de oneindige liefde die in het hele leven van Jezus tot uiting komt.

God zien en aanraken, in Christus Jezus

Van 6 tot 13 september 1943 preekt hij een retraite voor de karmelieten van Pontoise. Nadat hij de retraite geopend heeft door te spreken over « de eenzaamheid, de essentie van de Karmel », noemt hij zijn tweede instructie: « Christus, het voorwerp van ons gebed ». Doorheen deze communicatie spreekt pater Jacques over de relatie met de Levende. Hij verwijst naar de ervaring van de apostel Johannes :

« Christus is de samenvatting van alles, Christus is Degene die ons in staat heeft gesteld de goede God te zien, de goede God aan te raken, de goede God te beluisteren: zie dan met welk enthousiasme de heilige Johannes dit zegt in een brief : “Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien, en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is.” (1Joh 1,1). »

Hij verduidelijkt iets verder :

« Je moet lang naar Christus kijken en Christus vaak ontmoeten. Kijken naar de entourage van Christus: de heilige Johannes die de voorwaarden begreep voor een goed begrip van zijn Meester, nooit genoeg krijgt van hem te

bestuderen, naar hem te kijken, hem te ondervragen. Men begrijpt dat de heilige Johannes geheimen had ontvangen, onderrichtingen en aanvullende uitleg omdat hij de moeite heeft genomen om dicht bij zijn Meester te komen en hem om informatie te vragen over wat hij zei gedurende de dag. Ik stel me voor dat de heilige Johannes, hij, die achterbleef dicht bij Christus, tijdens de apostolische reizen aanvullende vertrouwelijkheden en onderrichtingen ontving en daarom geheimen begreep die anderen niet begrepen.

Dit is de reden waarom het vierde evangelie dit zeer bijzondere karakter heeft, en terwijl de anderen de hele wereld doorgaan, doet de heilige Johannes zijn apostolaat, om zo te zeggen, alleen in de intimiteit, in de intimiteit van de Maagd Maria die Christus aan hem heeft toevertrouwd, door het samenbrengen van deze twee grote liefdes, deze grote biddende zielen, deze grote contemplatieven. »

Net als de apostel Johannes, wil hij met anderen de ontmoeting delen die hij heeft gehad en nog steeds had met Christus Jezus, die leeft en kracht van het leven is. In een brief van 21 mei 1925 deelt hij met zijn regimentsvriend Antoine Thouvenin de gevoelens die enkele weken voor zijn priesterwijding zijn hart vervulden :

*« En binnenkort zal ik een ander geluk kennen! **Over slechts twee maanden zal ik priester zijn. Als je eens wist hoe deze gedachte me voortdurend volgt en me vervult met zoete, diepe gevoelens. Het is te veel vreugde!** Wat zijn alle zorgen die je elke dag kunt tegenkomen, naast deze intieme gevoelens van oneindige eenheid met de goede God. Ik verlaat de goede God niet. Ik kan niet ophouden naar Hem te glimlachen en Hem te herhalen dat ik weldra van Hem zal zijn, ik zal Hem zijn! Priester! Ik zou willen dat je erbij bent, dicht bij mij, om deze overvloedige vreugde te delen... »*

Op zijn prentje van de priesterwijding liet priester Bunel dit citaat zetten :

*« **O, mijn God, verenig mij zo diep met U in stilte en inkeer, dat ik U altijd om mij heen uitstraal!** »*

In de intimiteit van Jezus Christus

We zien het belang voor Lucien om in intimiteit met God, met Christus Jezus te leven, maar we merken ook dat deze intimiteit een missionaire impuls met zich meebrengt. Het gaat erom met Hem verenigd te zijn om Hem uit te stralen, om Hem bekend te maken, om Hem te geven aan de zielen. Door zijn woorden voelen we hoezeer hij een apostel-missionaris is, zoals paus Franciscus hem noemt.

In een brief van 21 januari 1921 heeft hij aan zijn vriend toevertrouwd :

« Dit is het leven van de priester. Alles vergeten, alles achterlaten, zelfs het leven, voor de anderen. Slechts voor de anderen bestaan, alleen om hen Jezus te doen kennen en Hem te doen beminnen, en dit door hen aan te steken door het voorbeeld, door ontsteking. »

We begrijpen waarom hij tijdens de retraite van september 1943 in de Karmel van Pontoise benadrukt:

« Christus is alles! Alles gebeurt door Hem, alles gaat door Hem. Deze Christus die we moeten “zien”, en ik benadruk deze noodzaak, Christus die we moeten “zien”; ik heb wel eens gezegd, bij het definiëren van wat een christen is: “Een christen is iemand die Christus heeft “gezien”. Er zijn weinig christenen, omdat er weinig zielen zijn die Christus ‘gezien’ hebben. »

Voor pater Jacques is het geen kwestie van denken aan Christus, van nadenken over Christus. **Wat op het spel staat is een ontmoeting met Iemand die leeft, die van ons levenden wil maken.** De inzet is cruciaal: we moeten Christus ‘zien’. En de plaats bij uitstek waar pater Jacques dat ziet, is in de Eucharistie. In zijn prediking tot de Karmelieten van Pontoise barstte hij los : *« Ze weten niet hoe ze de goede God moeten zien!*

De Eucharistie leeft niet voor hen. Hij zegt verder: “Christus is het centrum van alles, de samenvatting van alles, hij laat ons toe God te vinden door onze lichamelijke zintuigen te gebruiken, het is een fysiek middel om de goede God te ontmoeten, hij stelt de goede God voor ons beschikbaar!” »

Het woord van pater Jacques wortelt in de Schrift : *« Alles is door Hem gemaakt »* weerklinkt de bevestiging van de heilige Paulus in de Brief aan de Kolossenzen: *« In Hem is alles geschapen »* (Kol 1,16); *« Alles gaat door Hem »* verwijst ons naar de Eerste Brief aan Timoteüs : *« ...er is maar één bemiddelaar tussen God en mensen, de mens, Christus Jezus »* (1Tm 2,5).

Pater Jacques laat door zijn leven en zijn onderricht zien dat Christus het middelpunt moet zijn van het leven van de christen, die door het geloof Hem (h)erkent aanwezig in de Eucharistie, Hem ziet en aanraakt, maar Hem bovenal liefheeft. Hoe kunnen we niet met bewondering en verbazing denken aan het feit dat pater Jacques drie keer clandestien de eucharistie kon vieren in het kamp van Gusen. Gelovigen in staat stellen om het brood des Levens te ontvangen op deze plaats van dood. Hij deed dit met gevaar voor eigen leven, maar om het ware Leven mee te delen. Hij bevestigde verder tijdens de retraite in de Karmel van Pontoise : *« Als je van iemand houdt, heb je haast om Hem te zien, om te sterven zodat je Hem van aangezicht tot aangezicht kunt zien, vooral als het gaat om de immense schoonheid en immense liefde van Christus. »*

Leven in vriendschap met Christus

Het enige antwoord op de oneindige liefde die God ons betoont is een antwoord van liefde, wat veronderstelt dat we tijd nemen voor de vriendschap, om deze liefde steeds dieper te ontdekken. Laten we het citaat dat we hierboven aanhaalden wat uitbreiden :

« Christus is het centrum van alles, de samenvatting van alles, hij stelt ons in staat God te vinden door de zintuigen van ons lichaam te gebruiken, het is een fysiek middel om de goede God te ontmoeten, hij stelt de goede God tot onze beschikking! Laten we ons rustig aan de voeten van Christus plaatsen, laten we de Maagd Maria vragen, de heilige Theresa, de heilige Johannes van het Kruis, alle grote heiligen die zich in het mysterie van Christus hebben verdiept, laten we hen vragen ons te helpen, om in de stilte van ons wezen, de immense liefde van de goede God te ontdekken die zich in Christus openbaart. »

Pater Jacques herinnert ons eraan dat onze naam christen van Christus is afgeleid: degene die Christus toebehoort, die Hem belijdt en die bereid is zijn leven te geven voor Hem, die het zijne voor hem gaf.

In het bulletin *En famille*, nr. 1 van mei 1942, bestemd voor oud-leerlingen van het Petit-Collège, herinnert hij niettemin aan de waarden die hij met het docententeam aan hen probeerde over te brengen, en geeft hij hen verschillende middelen om er trouw aan te blijven :

« Het eergevoel, de smaak om met een juist geweten te leven, de wil om nooit de plicht te verzuimen – al deze gevoelens die voor de oorlog in je werden gewekt en versterkt – bewaar ze en ontwikkel ze. En om ze trouw te blijven, ontwikkel een diep geestelijk leven in jezelf. Moge Christus voor jou een levend wezen zijn, een persoonlijke vriend. Hou ervan om hem zo vaak mogelijk op te zoeken in stil gebed, waar je liefdevol in zijn aanwezigheid bent, en in gemeenschap. »

Deze tips kunnen we ons eigen maken: een diep geestelijk leven hebben; leven in vriendschap met Christus Jezus in stil gebed en in de Eucharistie.

Op 15 oktober 1939, op het feest van de heilige Teresa van Avila, die ons vraagt « Christus tot vriend te nemen », schreef hij in de oorlogseditie van het bulletin *En Famille*:

« Blijf de vriend van de goede God. Meer dan dat. Wees apostelen.

Biecht regelmatig, in ware, oprechte en volledige belijdenissen, waaruit je gelukkig zult opstaan om iets nieuws te maken.

[...] Communiceer vaak, goede levende communies waarin je zult weten dat de goede God aanwezig is in de kleine hostie, en waar je hem al je liefde zult vertellen. »

Een mooie uitnodiging aan ons allemaal om in deze vastentijd een vriend van de goede God te worden en te blijven door de sacramenten van de verzoening en de Eucharistie.

br. Didier-Marie GOLAY,
ocd (Paris)

Maandag 11 maart: Christus is Alles

« Christus, Hij is alles!, Alles gebeurt door Hem, alles gaat doorheen Hem. »
(Retraite in de Karmel van Pontoise)

« ...alles is door Hem en voor Hem geschapen. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem. » (Kol 1,16b-17)

Ik belijd mijn geloof in de Heer Jezus: « Mijn Heer en mijn God! » (Joh 20, 28)

Dinsdag 12 maart: De blik van Jezus

« Je kunt Christus niet zien en blijven wat je bent; je kunt geen blik met Christus wisselen en niet bewogen worden tot het punt van de totale bekering. »
(Retraite in de Karmel van Pontoise)

« Jezus keek hem liefdevol aan. » (Mc 10,21)

Ik neem de tijd om de Heer zonder angst naar mij te laten kijken.

Juan de Flandes -
« Jezus en de Samaritaanse vrouw »

Woensdag 13 maart: Meevoelen in Jezus

« Naarmate we ons verenigen met Christus, als God in ons komt, spreekt Christus God ons van de anderen: hoe verwachten jullie dat we zijn vriend zouden zijn en dat hij ons over iets anders spreekt, dan over de immense nood van de anderen, van de mensenmassa? » (Retraite in de Karmel van Pontoise)

« Toen Hij de mensenmenigte zag, voelde Hij medelijden met hen, omdat ze uitgeput en hulpeloos waren, als schapen zonder herder. » (Mt 9,36)

Hoe verandert mijn geloof in Christus mijn kijk op hen die lijden?

Donderdag 14 maart Midden in de natuur

« Het is in de vrije natuur, in de meest verborgen en vredige hoekjes, dat we het beste openbloeien, dat we het gemakkelijkst terugvinden wat ons wezen vormt. »
(Le Père Jacques, Martyr de la charité, p. 49)

« Heer, onze Heer, hoe machtig is uw naam op heel de aarde. » (Ps 8)

Ik probeer me te midden van de schepping in te keren en de Schepper te danken.

Vrijdag 15 maart: Hopen met kracht

« Fouten tegen de hoop en in het bijzonder tegen de overgave aan Gods Voorzienigheid komen we zeer zelden tegen [in de biechtstoel]. En toch zijn het misschien wel degenen die het gevoeligste zijn voor het Hart van God. » (Retraite in de Karmel van Pontoise)

« Zelfs toen alle hoop vervlogen was, bleef Abraham hopen en geloven... » (Rom 4,18)

Welke daad van hoop kan ik vandaag stellen voor mijn leven?

Zaterdag 16 maart: Leven met de goede God

« Het is zo goed om met de goede God te leven, alleen met Hem, vriendelijk en liefdevol met Hem te praten, zoals ik met jou deed, 's avonds in Fort Montlignon. Het doet zo goed om te voelen dat je Hem bemint en vooral dat je door Hem bemind wordt. »
(Brief van 1923 aan Antoine Thouvenin)

« Eens was Jezus aan het bidden, ... » (Lc 11,1)

Waar sta ik met mijn dagelijkse inzet voor het gebed?

